Gazeta Krakowska.

Wychodzi codzienie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego.

№ 63.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

CZWARTEK 18 Marca 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Bar. do 0° R. w miar. paryz.	Stop. ciepła podł. Reau.	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
16	6	27" 10''' 077	— 0° 0	1, 76	ZPł. Zachodni słaby	Pochmurno	
	2	10, 007	+ 5, 3	1, 59	Zachodni ,,	Pogoda z Chmurami	
	10	9. 916	+ 0, 6	1 84	ZPł. Zachodni ,,	Pogoda	

Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Od trzech dni mamy tu prawie najpogodniejszą wiosnę. Wczorajszy cały dzień tak był piękny, że tylko miesiąc maj podobnemi poszczycić się może. W południe tak słońce dogrzewało, że chodniki do koła wielkiego rynku miasta, mnóstwem spacerujących były napełnione.

Widowiska w teatrze. Wczoraj na benefis ulubionego baritonisty P. Stysińskiego grana była opera: *Lukrecya Borgia*. Pan Stysiński występował pierwszy raz w roli *Maffia Orsiniego*, i rzewnym śpiewem swoim powszechne zyskał zadowolnienia,—w końcu zaszczycony przywołaniem.

W sobotę, po raz pierwszy dany będzie zapowiedziany melodramat komiczny z baletem pod napisem: *Wojna o Emancypacyą Kobiet.*

Wiadomości zagraniczne.

— *Karlsruhe 2 Marca.* —

Miasto tutejsze było świadkiem okropnego pożaru: pyszny teatr tutejszéj stolicy zgorzał. Ogień wybuchnął nie w jednéj z loż drugiego piętra jak z początku twierdzono, ale w loży dworskiéj, zaraz po zapaleniu gazu. Sledztwo w téj mierze nie jest jeszcze skończone; przecież wiadomo jest teraz, że rura przeprowadzająca gaz nie pękła, ale że pęd powietrza pognał płomień ku obiciom. Pośpiech, z jakim ogień rozpostarł się, łatwo wytłomaczy sobie każdy kto zna wewnętrzny rozkład i przyozdobienia każdéj staroświeckiej sali widowisk. Przestrach i zamięszanie doszły do najwyższego kresu, skoro kłęby dymu napełniły salę. Wielka liczba osób na trzeciém piętrze została uduszoną. Liczba osób, których zniknięcie zameldowano w policyi, dochodzi 70. J. K. W. wielki xiążę, chociaż od dni kilku cierpiący, przybył na chwilę na miejsce pożaru.

Pomiędzy ofiarami wspominają niejakiego pana Homburg, syna suflera Wabel, całą rodzinę świeżo przybyłą z Ludwigsburga i całą rodzinę angielską, która się zabłąkała w korytarzach, nareszcie wiele kobiet i dzieci. Większa część trupów obrócona została w popiół, zostały z nich tylko ręce i nogi, które zaniesiono na smentarz. Kilku tych nieszczęśliwych rzuciło się z 4 piętra. Jeden z nich zatrzymany przez swoją kochankę wisiał tak w powietrzu, dopóki cały gmach nie runął i nie zagrzebał ich pod gruzami.

— *Paryż 3 Marca.* —

Miasto Paryż przeznacza rocznie 4 miliony franków na budowę pomników, szpitali, szkół, otwarcie nowych ulic i inne ważne prace, ponieważ jednak wydawanie kartek dla kupna tańszego chleba zabrać musi blisko 3 miliony fr., a z powodu ogólnego braku dochody także cierpią, przeto prefekt departamentu Sakwany wniósł projekt pożyczki 25 milionów fr., by w robotach owych tak koniecznych dla dania zajęcia klasom pracującym, opóźnienie żadne nie zaszło. Pożyczka ta pozwoli miastu nie tylko zaczęte roboty wykonać ale i nowe rozpocząć, nie nakładając na obywateli natychmiast ciężarów. Prefekt dowodzi, że koniecznie wydać potrzeba na budowle i inne prace publiczne 62 milionów fr.

Przedstawiony przez gabinet projekt wracania w miarę postępu budowy kaucyj towarzystwom kolei żelaznych, ma na celu ułatwienie tym kompaniom zebrania potrzebnych funduszów i przyśpieszenie robót. Ten środek już był użytym w pierwszych kontraktach pomiędzy rządem a kompaniami zawartych.

Jenerał Lamoriciere przy rozprawach nad żądanym od ministra wojny kredytem dla kolonizacyi Algieryi, ma popierać w izbie projekt zupełnie przeciwny projektowi marszałka Bugeaud.

Xiążę Joinville jeszcze w tym tygodniu do Tulonu odjeżdża, gdzie obejmie dowództwo nad eskadrą morza Sródziemnego. Krótki tylko czas zabawi w Tulonie i jak najprędzéj wypłynie na morze z jedną dywizyą swéj eskadry. Nic pewnego nie wiadomo o przeznaczeniu téj wyprawy; sądzą jednak, że uda się ona raczéj na brzegi Hiszpanii jak Tunetu. Drugą dywizyę eskadry jak najspieszniéj do wypłynięcia przygotowują. Spodziewają się do miesiąca maja puścić na morze 10 okrętów liniowych z odpowiednią liczbą fregat i okrętów parowych. Eskadra ta podobno pozostanie na morzu Sródziemnem, gdzie się też koncentruje znaczna flota angielska.

Hrabia de St. Aulaire, syn posła francuzkiego w Londynie przybył z depeszami swego ojca do pana Guizot. Depesze te mają brzmieć pomyślnie.

W pałacu królowéj Krystyny, przy ulicy Courcelles, robią przygotowania na jéj przyjęcie; sądzą, że w kilka dni tutaj przybędzie.

Król prawie codziennie zwiedza galeryę Luwru i ogląda obrazy na wystawę przysłane. Przysięgli zajęci przyjmowaniem, teraz oglądają portrety, których nadesłano 1,100 sztuk.

Lord Howden w dniu dzisiejszym odjeżdża ztąd do Anglii.

Wczoraj miano na nowo wziąść się do robót koło fortyfikacyi Paryża, ale wstrzymano się z powodu zimna.

— *Londyn* 26 *Lutego.* —

Na dzisiejszéj giełdzie ukonsolidowane poszły cokolwiek w górę i zdaje się, iż rząd pod korzystnemi warunkami będzie mógł zaciągnąć zamierzoną przez siebie pożyczkę. Mówią już nawet, że ofiary nie będą stać niżéj jak 90. Głównie starają się o tę pożyczkę, jak to pokazuje się z puszczonéj tutaj w obieg listy, panowie Baring i Rotszyld. U obydwóch więcéj zrobiono obstalunków jak cała pożyczka wynosi; promessy dziś negocyują z 1 procentem premii.

Z Lizbony donoszą pod dniem 15 lutego, iż rząd portugalski w nocie do angielskiego, domagał się odwołania eskadry angielskiéj stojącej na Tagu, ponieważ ta dodaje tylko odwagi powstaniom. Admirał Parker miał radzić rządowi angielskiemu, by na żądanie to nie przystał, ponieważ eskadra ta konieczną jest dla obrony osób i majątków poddanych angielskich bawiących w Portugalii. — Rząd hiszpański urzędową drogą ofiarował rządowi portugalskiemu pomoc zbrojną, ale ten nie przyjął jéj na teraz. — Zapewniają, że pułkownik Wylde został uwiadomionym, by na tę propozycyę pośrednictwo Anglii przedstawił; w razie przyjęcia téj propozycyi przez królowę a odrzucenia jéj przez juntę, eskadra angielska użyje siły w Oporto.

Okropny wypadek zdarzył się w zeszłym tygodniu w Bredford. Jeden z omnibusów krążących między Bredford a Farrington, nazywany *Safety* (bezpieczeństwo) wyjechał o godzinie 6 wieczorem z swéj stacyi na wybrzeżu. Był on napełniony, to jest siedziało w nim 11 podróżnych, dwunasty siadł na wierzchu. W kilka minut po wyjeździe jeden z koni wspiął się i pomimo usiłowań pocztyliona zdołał złamać dyszel. Wówczas powóz, który właśnie wjeżdżał pod górę stoczył się na dół własnym ciężarem i wpadł w rzekę ze wszystkiemi podróżnemi. Noc była ciemna, głębokość w tém miejscu, w które wpadł omnibus wynosiła 20 stóp. Słyszano tylko w chwili upadku rozdzierający krzyk i wszystko się skończyło. Kobieta, która siedziała na wierzchu dostała się do brzegu pływając, jeden z mężczyzn siedzących wewnątrz zbił szybę i potrafił drzwiczkami się wydostać, ale tego tylko zdołano wydostać żywcem, dla dostania innych musiano czekać na opadnięcie morza, i wydostano żelaznemi hakami powóz. Gdy go zdołano wyciągnąć z wody, ujrzano okropny widok Rozdzierającą scenę widziano wewnątrz powozu: z położenia trupów przy drzwiczkach wnioskowano, że tam odbyła się straszliwa ostateczna walka, w któréj każdy nadludzkich wysileń używał, by śmierci uniknąć. Badanie przysięgłych wykazało zatrważające fakta a sąd, zdawszy raport, mocno zganił władzę, która pozwoliła na ustanowienie stacyi w miejscu tak niebezpiecznem.

— *Rzym* 22 *Lutego.* —

W sobotę w południe o godzinie 12 nastąpiła prezentacya posła tureckiego Szekib Effendego. Niezmierna liczba ciekawych stała na placu Monte Cavallo i po ulicach, któremi poseł miał przejeżdżać. Około godziny 12 Szekib zbliżył się do pałacu Ojca S. przed końmi jego powozu szło czterech służących na sposób rzymski ubranych i dwaj służący tureccy. W pierwszym powozie siedział sam poseł w fezie, nader bogato ubrany, z szablą, któréj rękojeść jaśniała brylantami. Około tego powozu równie jak koło następnego, gdzie siedział sekretarz poselstwa tureckiego, dragoman i inny urzędnik turecki, szło po dwóch służących. W gmachach papiezkich zebraną była *anticamera doppia*, co się zdarza tylko przy nadzwyczajnych okolicznościach. W wielkiéj sali in pontificalibus na tronie siedział papież, przy nim po prawéj stronie sławny kardynał Mezzofanti. Jak tylko powóz na dziedziniec wjechał *anticamera militare* (gwardya szlachecka) udała się na schody i tam w podwójnym szeregu stanęła. Poseł wraz z sekretarzem i dragomanami przeszedł przez przedpokoje, gdzie przyłączył się do nich ojciec Arsenio, dobrze znający turecki język, gdyż poseł turecki tylko po turecku umie.

Gdy się zbliżał do tronu skłonił się głęboko wraz z swemi towarzyszami i zasiadł na stołku małym przeciw tronu stojącym, tak jednak przeniknął go otaczający przepych i nadzwyczajność ceremonii, iż zdołał dopiero wówczas rozpocząć swą mowę, gdy go natchnął odwagą kardynał Mezzofanti, mówiąc doń po

turecku. Po odczytaniu tejże ojciec Arsenio prosił papieża, by mu pozwolił tłomaczenie dla większéj wierności przeczytać. Treść była następną: „Padyszach cieszy się z wyboru Piusa IX., pozdrawia go przyjaźnie, życzy mu szczęścia i wyraża nadzieję, iż w przyszłości bliższe stosunki pomiędzy obydwoma mocarstwami zawarte będą.

Papież odpowiedział tylko te kilka krótkich wyrazów:

„Ringrazio il mio Dio esser presente a questo atto di bontà verso di me, ringrazio il Gransignore di questa sua gentilezza e lo ringrazio anche della scelta che ha fatto di voi.“ (Dziękuję Ci Boże, iż tego czynu dobroci dożyć mi pozwolił, dziękuję sułtanowi za jego uprzejmość, dziękuję mu także, iż jego wybór padł na was). Na znak dany przez mistrza ceremonii, oddalili się wszyscy obecni oprócz kardynała Mezzofanti, ojca Arsenio, posła tureckiego i dwóch urzędników jego ambasady, którzy w parę minut także się oddalili. Tajna audyencya trwała minut 20. poczem poseł odwiedził kardynała sekretarza stanu. Można być pewnym mianowania stałego posła tureckiego w Rzymie.

W Faenza miały miejsce rozruchy przez złośliwych poduszczanie, ale schwytano sprawców, których niegodne zamiary o wierność ludu się rozbiły.

Dziś rano wyjechało ztąd pod eskortą wojskową cztery wozy żebraków, wysłanych do miejsc rodzinnych.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 16 do dnia 17 Marca.

Mejsner Klemens ob., Gargaszyński Jan, Tarnowski Jan hr., Czacki Alexander hr., z Galicyi; -- Bukowski Felix, Rakowski Tytus, z Polski; -- Potocki Stefan hr., Friesner Jerzy, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Klein Józefa, do Polski; -- Koppa Jerzy, Bittner Franz, Steiner Józefa, do Pruss.

Ad N. 3666.

Licitations Kundmachung

Von der Krakauer k. k. Polizei Direktion.

Wird zu Folge hohen Auftrags Seiner Hochgeboren des k. k. Herrn Hofkommissärs Grafen v. Deym Krakau am 25ten Jänner l. J. Z. 425, hiemit bekannt gemacht, daß zur Lieferung der zur Bekleidung der Krakauer k. k. Militär- Polizeimanschaft nothwendigen Tücher, Leinwandgattungen, und sonstigen Erforderniße eine öffentliche Licitation und zwar die erste am 12 April 1847 in der Krakauer k. k. Polizei Direktion abgehalten, und wenn sie an einem Tage nicht beendet werden sollte an den nächsten Tagen bis zu ihrer Beendigung fortgesetzt werden wird. Wenn aber diese fruchtlos ablaufen sollte wird man eine zweite am 19 April und wenn auch diese mißlingen würde eine dritte und lezte Licitation am 26 April auf eben dieselbe Art vorgenommen werden.

Die Lieferung wird denjenigen überlassen die als mindest biethenden bei der Licitation mit dem lezten Anbothe bleiben werden.

Die Licitationslustigen werden demnach eingeladen sich in dem oben bestimmten Tagen, versehen mit den nöthigen 10 percent Vadien jedesmahl um 9. Uhr Vor und 3. Uhr Nachmittags im Bureau des k. k. Polizei Direktors anzumelden bei welchen auch die nähere Einsicht in die Licitations Bedingniße Ihnen gestattet werden wird.

An diesen Materialien sind folgende Sorten erforderlich.

85	polnische Ellen genetztes, 2 polnische Ellen breites graues Tuch auf 10 Stück Winterwachtmäntel die Elle	fl. — 42 X. C. M.
1212	polnischen Ellen genetztes 2 polnische Ellen breites graues Tuch für 202 Stück Manschafts Mäntel die Elle	„ — 42 „ „
Zus. 1297		
555½	polnische Ellen ordinaires genetztes hechtgraues Tuch auf 202 Stück Röckel die Elle	„ 1 — „ „
505	polnische Ellen ordinaires genetztes hechtgraues 2 polnische Ellen breites Tuch auf 202 Stück Hosen die Elle	„ 1 — „ „
151½	polnische Ellen ordinaires genetztes hechtgraues 2 polnische Ellen breites Tuch auf 202 Leibel die Elle	„ 1 — „ „
101	polnische Ellen ordinaires genetztes hechtgraues 2 polnische Ellen breites Tuch auf 202 Kappen die Elle	„ 1 — „ „
Zus. 1313		
189⅜	polnische Ellen grünes genetztes 2 polnische Ellen breites Egalisirungs Tuch auf 202 Röckel und Kappen die Elle . . .	„ — 44 „ „
37⅞	polnische Ellen grünes genetztes 2 polnische Ellen breites Egalisirungs Tuch auf 202 Stück Hosen auf Paspoils die Elle . .	„ — 44 „ „
75	polnische Ellen ungemangelte $^5/_4$ polnische Ellen breite Unterfuterleinwand zu 10 Stück Winterwachtmänteln die Elle	„ — 9 „ „
909	polnische Ellen ungemangelte $^5/_4$ polnische Ellen breite Unterfuterleinwand zu 202 Stück Mänteln die Elle	„ — 9 „ „
1121	polnische Ellen ungemangelte $^5/_4$ polnische Ellen breite Unterfuterleinwand zu 202 Stück Röckel und Lagermützen die Elle . .	„ — 9 „ „
1363½	polnische Ellen ungemangelte $^5/_4$ polnische Ellen breite Unterfuterleinwand zu 202 Stück Hosen und 202 Stück Leibel die Elle	„ — 9 „ „
Zus. 4468½		

3636	polnische Ellen ungemangelte $\frac{5}{4}$ polnische Ellen breite Hemderleinwand zu 606 Stück Hemden die Elle	fl. — 13 X. C. M.
1919	polnische Ellen ungemangelte eine Elle und 3 Zoll breite Gattienleinwand zu 404 Stück Gattien die Elle	„ — $11\frac{2}{4}$ „ „
7272	polnische Ellen ungemangelte $\frac{5}{4}$ pol. Ellen breite Leinwand zu 808 Leintücher die Elle	„ — $11\frac{2}{4}$ „ „
909	polnische Ellen ungemangelte eine Elle und 2 Zoll breite Leindwand zu 404 Stück Kopfpolsterziechen die Elle.	fl. — 13 X. C. M.
Zus. 13736		
$1527\frac{5}{8}$	polnische Ellen ungemangelte $\frac{5}{4}$ polnische Ellen breite Zwilich Leinwand zu 202 Stück Kitteln die Elle	fl. — 13 X. C. M.
2322	polnische Ellen ungemangelte $\frac{5}{4}$ polnische Ellen breite Zwilich Leinwand zu 172 Stück einfache Strohsäcke und 172 Stück Kopfpolster die Elle	„ — 13 „ „
Zus. $3849\frac{5}{8}$		
202	Stück komplette neue Czako allein das Stück	„ 3 54 „ „
3	Stück seidene Czako Rosen des Stück	„ — 39 „ „
199	Stück messingene musterartige Czako Rosen das Stück . . .	„ — 17 „ „
1	Profosen Hut pr.	„ . . . .
$3\frac{3}{4}$	Ellen polnische seidene Feldsebelsborten die Elle	„ — $36\frac{3}{4}$ „ „
$21\frac{1}{4}$	polnische Ellen seidene Korporalsborten die Elle	„ — 21 „ „
$227\frac{1}{4}$	Ellen harrosene Czako schnüre die Elle	„ — $2\frac{1}{2}$ „ „
199	Paar messingene Schilder mit Buchstaben F. I. das Paar . .	„ — 22 „ „
200	Stück messingene Kartusch Adler das Stück	„ — 22 „ „
202	Stück Mützen Schilder das Stück	„ — 22 „ „
3	Stück mit Bouillon verzierte kamelhaaren Epaulets das Stück .	„ 1 $32\frac{7}{8}$ „ „
199	Stück messingenen Epaulets das Stück	„
3	Stück seidene Port d'Epées das Stück	„ — $52\frac{3}{4}$ „ „
17	Stück harrassene Port d'Grees das Stück	„ — 17 „ „
20	Paar gelblederne Handschuch das Paar	„ 1 — „ „
3	Stück spanische Röhre das Stück	„
3	Stück weißlakirte Hängkuppel das Stück	„
202	Paar neue Halbstiefel das Paar	„ 2 $54\frac{1}{2}$ „ „
202	Paar doppelsohlen das Paar	„ 1 55 „ „
202	Paar Vorschuh das Paar	„ — 34 „ „
$168\frac{1}{3}$	Duzend metallene große Knöpfe gelb platirt das Duzend . . .	„ — 10 „ „
$336\frac{2}{3}$	Duzend dergleichen gelbplatirten Knöpfe das Duzend.	„ — 10 „ „
Zus. 505		
202	Duzend metallene gelbplatirte kleine Knöpfe das Duzend . . .	„ — $5\frac{1}{2}$ „ „
515	Duzend weißbeinerne Knöpfe das Duzend	„ — $1\frac{1}{2}$ „ „
3	Stück schwarze roßhaaren Kravatel das Stück	„ — 48 „ „
199	Stück schwarz roßhaarene Halsbindel das Stück	„ — $25\frac{3}{4}$ „ „
202	Paar Hosenstrupfen das Paar	„ — 2 „ „
202	Stück Winter Kotzen das Stück	„
158	Stück einfache Bettstätte das Stück	„

An Kasserngeräthschaften.

20 Stück	Wasserkannen à .	fl. — 14 X. C. M.	12 Stück Leichter à	14 X. C. M.
10 „	Wasser Schaffeln à	„ — 30 „ „	12 „ Leichtputzen à . . .	12 „ „
4 „	Holzsäge à . .	„ 1 42 „ „	6 „ Laternen à	20 „ „
6 „	Holzhacken à .	„ 1 — „ „	6 „ Schöpflöfeln à . . .	18 „ „
4 „	Grabschaufeln à	„ — 30 „ „	6 „ Schaumlöfeln à . . .	18 „ „
6 „	eiserne Feuerschaufeln	„ — 15 „ „	6 „ Fleisch- Gabel . . .	16 „ „

(2r.) Za zgodność *Ducillowicz.*

Cesarsko Królewski Notaryusz publiczny.
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Na żądanie dobrowolne strony interessowanéj sprzeda przez publiczną licytacyą w dniu 23 Marca b. r. w domu Nr. 483 przy ulicy ś. Jana odbyć się mającą różne meble, stolarszczyznę, sprzęty kuchenne i inne naczynia gospodarskie, i o tem Szanowną Publiczność niniejszym zawiadomia.

Kraków dnia 17 Marca 1847 r.

(podp.) Fran. Xaw. *Placer.*

Doniesienie prywatne.

Summa kościelna złotych polskich 1,860 jest do wypożyczenia na pewną Hypotekę życzący sobie wypożyczyć ma się udać do Bióra Cesarsko Królewskiego Referenta nad sprawami Instytutów Publicznych czuwającego. (2r.)